

הגירסה של סגן ראש ממשלת מצריים היא אמינה -

ויש בה אזהרה חמורה ביותר!

תוהמי ושות'

אלא גם על החזית הישראלית-פלסטינית, או הישראלית-ירדנית. אל-תוהמי טוען, בוואריאציות שונות, כי משה דיין הציע או להחזיר את ירושלים המזרחית לריבונות ערבית. לפי הגרסה האחרונה, אמר דיין לא-תוהמי, כי ירושלים הערבית תהפוך, ואתיקאן מוסלמי, תחילה יונף עליה דגל ירדני, ולאחר מכן דגל של יחידה מדינית נפרדת, כמו מדינת-הוואתיקאן. (מדינת-הוואתיקאן היא שכונה אחת ברומא, המוכרת במישפטהעמים כמדינה ריבונית נפרדת לחלוטין. הריבון הוא ה' אפיפיור הקאטולי.)

בחזרה, אם רוצים כי עראפאת יחזור על תרגיל זה, יש להבטיח לו מראש, כי ישראל תסכים לכינון מדינה פלסטינית בכל השטחים של הגדה המערבית ורצון עתידה. לפני שיעשה המעשה הראשון בכיוון זה מצד הפלסטינים (וגם מצד ממשלת

כד העניינים החשובים נקבעו לפני שאנוור אל-סאדאת הרהים את העולם בהכרזתו על נכונותו לבוא לירושלים. שום דבר לא הושאר למיקרה. רק אחרי שנשיא מצריים השתכנע לח' לוטין, כי ישראל אכן תחזיר לו את כל

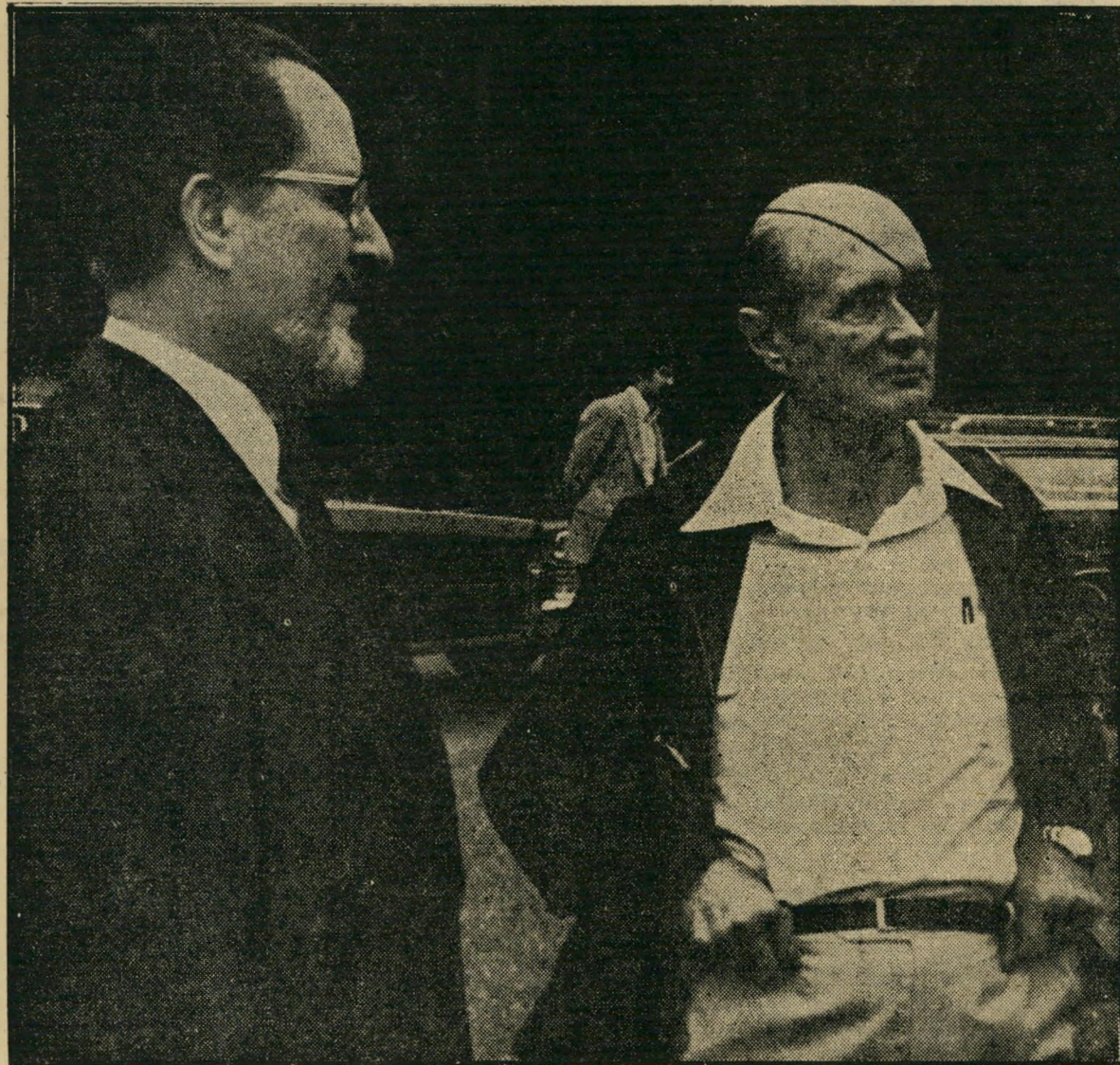
לא הייתי מזלזל בהצהרותיו של חסן אל-תוהמי, סגן ראש ממשלת מצריים ואיש-אמונו של הנשיא אנוור אל-סאדאת. נכון, בקאהיר נאמר שהוא מדבר, ב' שמו הפרטי' בלבד. שהוא מבטא אך ורק את דעותיו הפרטיות. שאין הוא משקף בשום צורה שהיא את גישתו של הנשיא אל-סאדאת. הכל טוב ויפה. אך כדאי מאוד מאד לשים לב לדבריו של האיש. ולא רק מפני שהוא אישיות רמת-דרג, שמילאה תפקיד מרכזי בגיבוש יוזמתו ההיסטורית של הנשיא המצרי. אלא גם מפני שהוא מבטא עולם של רגשות והשקפות שהפך נחת רבים במצריים — והעשוי להפוך נחת מצריים כודה.

אל-תוהמי התרגז על גילויין של משה דיין, שנכללו בסיפרם של כמה עיתונאים ישראלים. "גילויים" ו"הדלפות" מסוג זה הם מז' לה ישראלית נפוצה, כמו השפעת. כל פור ליטיקאי המבקש לזכות בפירסום ובפור פולריות לוקח לו עיתונאי, מדליף לו גיי לויים מרעישים וסלקטיביים (תוך השמטת הדברים שאינם נוחים לו, ואף תוך סילוף התמונה כולה). זה מתפרסם בצהרונים ובסיפורים, והכל מרוצין. אלא שהכתבות והספרים מוצאים את דרכם, במהירות מפליאה, אל מעבר לג' בול, ושם הם עלולים להרגיז מאד את בעלי-שיחו לשעבר של המדליף. שהרי הגילויים מציגים את המד' דוף כנאון מזהיר, חזק כארי וערוב כשועל, ואילו בעלי-שיחו נראה כי אסקופה נדרסת, ותרנית וחזושה. מכיוון שאיש אינו אוהב להיראות כך בעיני עם ועדה, ובייחוד לא בעיני עמו שלו ועדתו שלו, צפויה תגובה נמרצת, בצורת גילויים והדלפות נגדיים. המר' אים את המדליף המקורי כשקרן, כעלוב נפש וכוותרן. וכך אכן נראה משה דיין כגיי דויין של חסן אל-תוהמי.

מילחמת-הגילויים של דיין ואל-תוהמי יש לפחות תוצאה חיובית אחת. היא מאפשרת לנו להבין מה הת' רחש באותן שתי פגישות גורליות, ש' קיימו השניים בקיץ ובסתיו 1977, בחור' שים שקדמו לביקור אל-סאדאת בירוש' לים.

ברור כי לגבי החזית הישראלית-מצרית ניתנו התחייבויות ברורות וחד-משמעיות. מצריים הודיעה, בפי אל-תוהמי, שהיא מוכנה לשלום עם ישראל, תמורת החזרת כל השטח המצרי. ישראל הודיעה, בפי דיין, שהיא מוכנה להחזיר את כל סיני תמורת שלום. לפי גירסת אל-תוהמי, אף דובר בפירוש על פירוק שני שדות-התער' פה הענקיים של חיבריהבטון הביתה. ניסה להצילם מידי המצרים. על דעת דיין נשיא אל-סאדאת הציע אל-תוהמי לדיין, לדבריו, שהישראלים יפוצצו את השדות ויקחו עימם את שיבריהבטון הביתה. גילויים אלה מספקים לנו שיעור מעשי בפוליטיקה — שיעור שיש ללמוד אותו היטב.

אנוור אל-סאדאת לא בא לארץ מפני שקם בבוקר אחד והחליט שזהו זה, צריכים לעשות שלום. הוא לא חירף את נפשו מתוך תיקווה מעורפלת שגם מנחם בגין יידבק באכטטאזה של שלום. זאת לא היתה פנטזיה ערבית. בקיצור, זה לא היה הימור.

משה דיין וחסן אל-תוהמי: איזה דגל מעל להר-הבית?

חזק מזה הציע דיין, לפי גירסת אל-תוהמי, לכונן קונפדרציה של ירדן והגדה המערבית. מן הצד הישראלי מוכחים הדברים האלה — אם בפה מלא, אם בחצי-פה. אני נוטה להאמין לגירסת אל-תוהמי.

מדוע? מפני שהדברים עולים בקנה אחד עם הרעיונות שהשמיע דיין במרוצת השנים.

זמן קצר אחרי מילחמת ששת-הימים, לפני שהגל הלאומני המסורף הציף את המדינה, הציע דיין להניף דגל ערבי מעל להר-הבית, תמורת הסכמתם של הערבים לסיפוח שאר חלקי ירושלים לישראל. הרעיונות בדבר פדרציה בין ירדן והג' דה-המערבית הושמעו אף הם עליידי דיין (המשך בעמוד 40)

ישראל, כמוכן) צריך להתנהל משאומתן ח שאי' נוסח דיין-תוהמי, בין שליחיהם של ראש ממשלת-ישראל ויושב-ראש אש"ף. ראשי אש"ף רמזו לא פעם שהם מצפים לכך (אני עצמי שימשתי פעם כ' מכשיר להעברת רמז כזה). זהו הזקק הראשון הנובע מגיי דויין-דיין-תוהמי, וכדאי לזכרו היטב.

לקח השני של מילחמת-הגילויים דיין-תוהמי נוגע לגורל ירושלים וה' בעיה הפלסטינית. בלקח זה טמונה אזהרה חמורה ביותר.

מסתבר, כי לא דובר באותן פגישות סודיות רק על החזית הישראלית-מצרית,

חציה-אי סיני, עד למילימטר האחרון של הגבול הבינלאומי, נאות לצאת ליוזמתו עוצרת-הנשימה.

מדוע כד-כך חשוב לדעת זאת? מפני שיש לזה השלכה ישירה על עתיד היחסים בין ישראל ואש"ף. שואלים אצלנו: מדוע אין יאסר ערא' פאת עושה מה שעשה אל-סאדאת? מדוע אינו נוקט יוזמה דרמטית? מדוע אינו מכיר בישראל, ומכריז על נכונותו לחיות עימה בשלום, תוך תיקווה שישראל תיכ' נס עימו אז למשאומתן? התשובה היא: גם אל-סא' סאת לא עשה כך. הנשיא המצרי בא רק אחרי שהוכ' טח לו, כי יקבל את כל שטחיו הכבושים